

Весна

Весна...Березень...

Першою ознакою приходу весни вважався посвист байбака. Удосталь виспавшись за довгу зиму, звірятко, відчувши тепло, вилазило з нірки, ставало на задні лапки і, нашорошивши вушка та піднявши вгору писочок(ротик), голосисто сповіщало про свою появу під весняним сонцем. Люди спеціально ходили в степ, щоб не прогавити голос живого провісника тепла. Другою прикметою приходу весни був приліт вівсянок – найперших перелітних птахів.

З 18 березня (Кононового дня) день уже починав переважати за ніч. З цієї нагоди влаштовували цікаві дитячі забави – заклики птахів. Напередодні матері й бабусі випікали з тіста для діток фігурки різноманітних птахів – жайворонків та голубків. Уранці діти ними прикрашали двір і сад, а коли добре пригрівало сонце, юрбами виходили за село, несучи в долонях печиво. Дзвінкі дитячі голоси дружно промовляли:

Пташок викликаю
З теплого краю.
Летить, соловейки,
На нашу земельку,
Спішіть, ластівоньки,
Пасти корівоньки.

Якщо хтось уперше бачив ластівку, то брав грудочку землі й жбурляв їй услід, приказуючи: "На тобі, ластівко, на гніздо, а людям на добро."

Проте остаточним утвердженням весни вважалось Благовіщення, котре припадає на 7 квітня. З цього дня вже можна було починати ранню оранку землі.

В деяких селах Бойківщини зберігся звичай на Благовіщення вносити в оселю плуга, прикрасити його, а потім під супровід обрядових пісень урочисто винести до ниви і прокласти першу символічну борозну.

Саме в цій порі починали заготовляти цілющий напій – березовий сік. Заготовлену з дерев, котрі планувалися під вирубування, рідину зливали в діжку, заправляли смаженим ячменем або сушеними грушами-дичками і тримали в прохолодному місці. Такий напій міг зберігатися протягом трьох-чотирьох місяців, був дуже смачний і корисний.

А ще існують народні прикмети березня:

- 9 – Обретіння – в цей день птахи починають шукати собі місця для гнізд.
- 15 – Федот – якщо вітряний і холодний день, то довго не з'явиться трава.
- 18 – Конон – жінки намагаються передивитися і перебрати насіння городини.
- 22 – Сорок Святих – матері випікали з тіста кожній дитині 40 жайворонків і дітлашня ходила вулицями, накликаючи з вірію птахів.
- 30 – Теплий Олекса – цей день вже вважався весняним: скресала крига, починалися весняні повені, а люди готували польові знаряддя.

Учитель прекрасного і вічного.

...Був сонячний літній день. Біля київських Золотих воріт художник розташувався із своїми малярськими приладдями. Ось навів він одну лінію, другу, примружено і пильно вглядається у сяючу на сонці позолоту. Та раптом почувся дитячий плач. Художник покинув роботу, пішов гребенем валу і побачив дівчинку, що заблудилася. Навколо не було нікого.

Художник заспокоїв малу, взяв на руки і поніс до Золотих воріт. Тут він посадив дівчинку на свою квітчасту хустку, з клаптиків паперу зробив їй якусь іграшку, дав бублика.

Минав час, але художник не шкодував за ним. Він вирішив припинити роботу, повернутися додому і сповістити про свою "знахідку" до міліції.

Та, дійшовши до Софійського собору, побачив, як назустріч з переляканим виглядом бігла молода, по-домашньому одягнена жінка.

– Мати! – сказав чоловік і, не кажучи більше ні слова, подав дитину... Так оповідають про Тараса Шевченка ті, хто з ним зустрічався, хто знав його.

Дуже любив дітей Шевченко. Особливо розумів він і відчував душу знедаленої дитини. Бо й сам зазначав чимало горя.

Йому довелося бути і пастушком, і на побігеньках в учителя-дяка, і козачком у поміщицьких покоях. Рано залишився Тарас без матері, а потім і без батька.

Рано спізнав тяжку ситітську долю. Перші дитячі роки, коли живі були і дідусь, і батько, і мати, були в Шевченка найщасливішими з усього життя. Він виростав тоді у чуйності й домашньому теплі.

Про це можемо прочитати у поезії "І досі сниться: під горою...". Тут ви побачите і щасливу матір, і сивенького дідуся, і біленьку хатку, і верби над водою...

І коли ми сьогодні читаємо Тараса Шевченка, ми ближче пізнаємо життєві істини. І насамперед ту, що люди не можуть без краси, без поезії. Якби вони втратили відчуття поетичного слова, інтерес до прекрасного, вони перестали б бути людьми.

Матеріал підготувала подр. Інна Архитко (Тернопільський осередок)